

Kouluikkuna

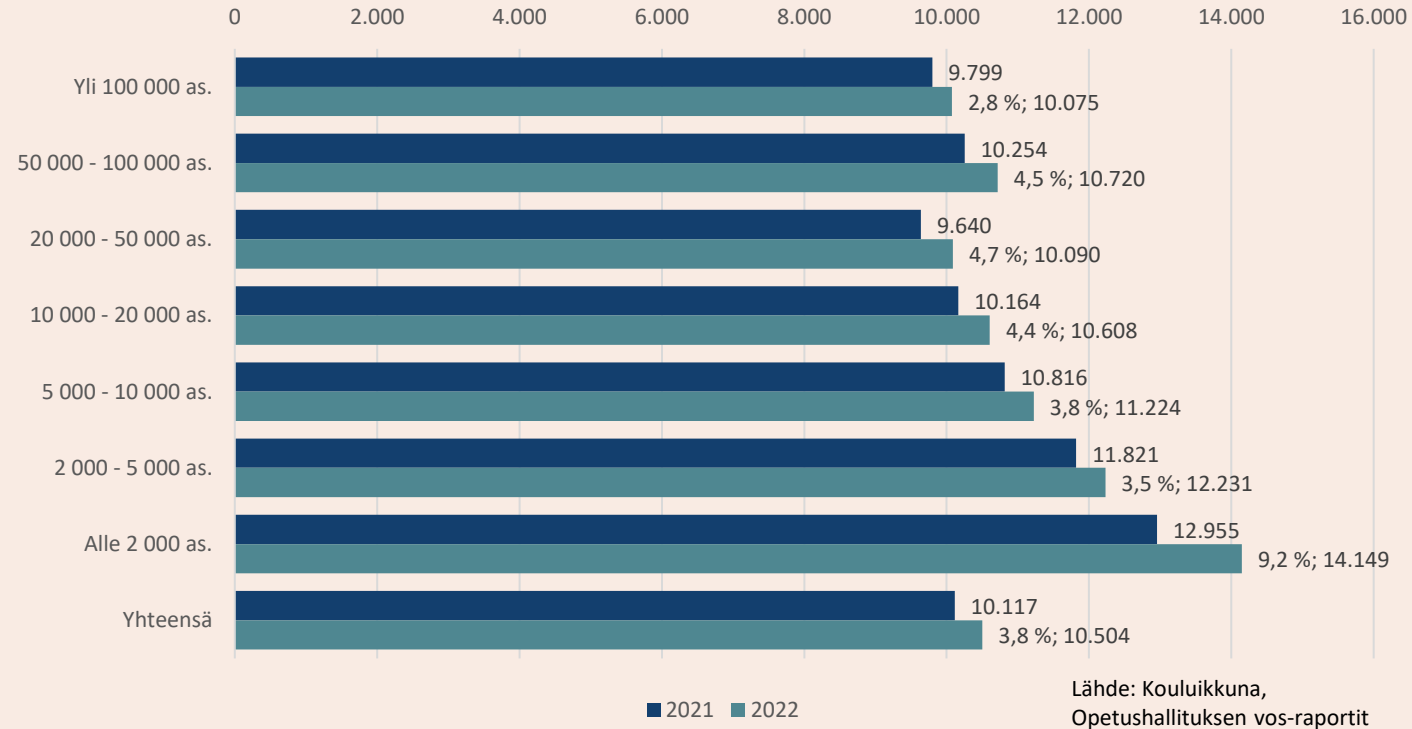
Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kustannuskehitys 2021-2022

Tiivistelmä

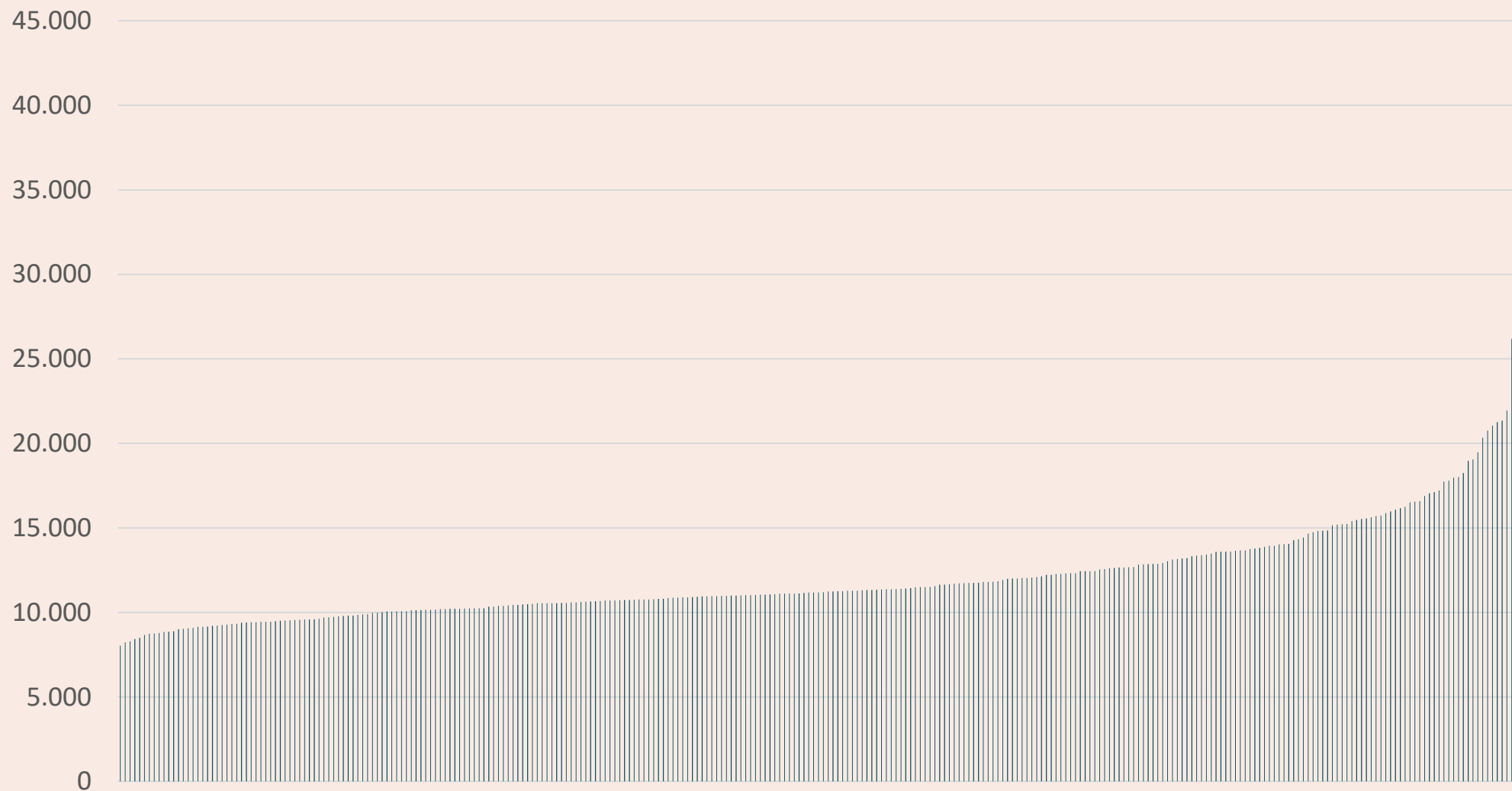
Perusopetuksen käyttökustannukset €/oppilas 2021-2022

- Kuntien perusopetuksen käyttökustannukset olivat vuonna 2022 oppilasta kohden yhteensä 10 504 euroa ja kasvoivat 3,8 % vuodesta 2021.
- Tilastokeskuksen julkaisema julkisten menojen hintaindeksi kuntien opetus- ja kulttuuri toimesta nousi 3,4 % vuodesta 2021 vuoteen 2022
- Kuntien perusopetuksen €/oppilas vuosimuutosten mediaani oli 4,5 %.
- Kustannusten kasvu näkyi kaikissa kuntakokoluokissa. 21 suurimman kaupungilla muutos oli 3,1 %.
- Vertailun euromääräiset kokonaiskustannukset olivat vuonna 2022 n. 5,6 miljardia, joista noin puolet kului (48 %) 21 suurimmassa kaupungissa.

Perusopetuksen käyttökustannukset €/oppilas ja muutos (%) 2021-2022

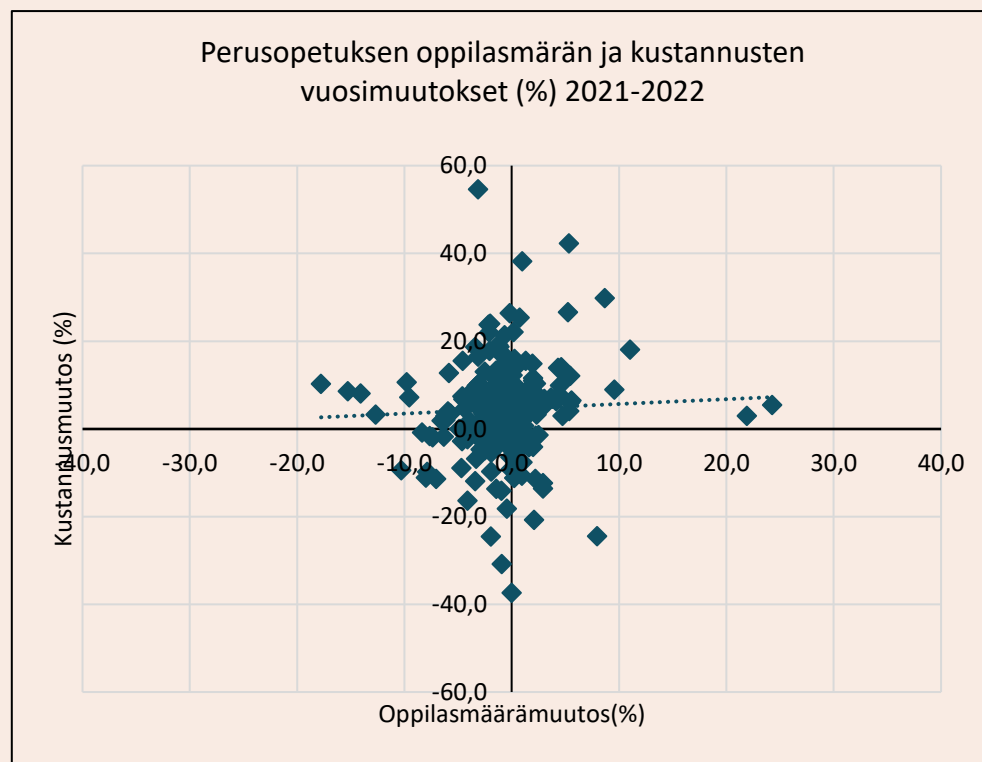

Perusopetus €/oppilas 2022

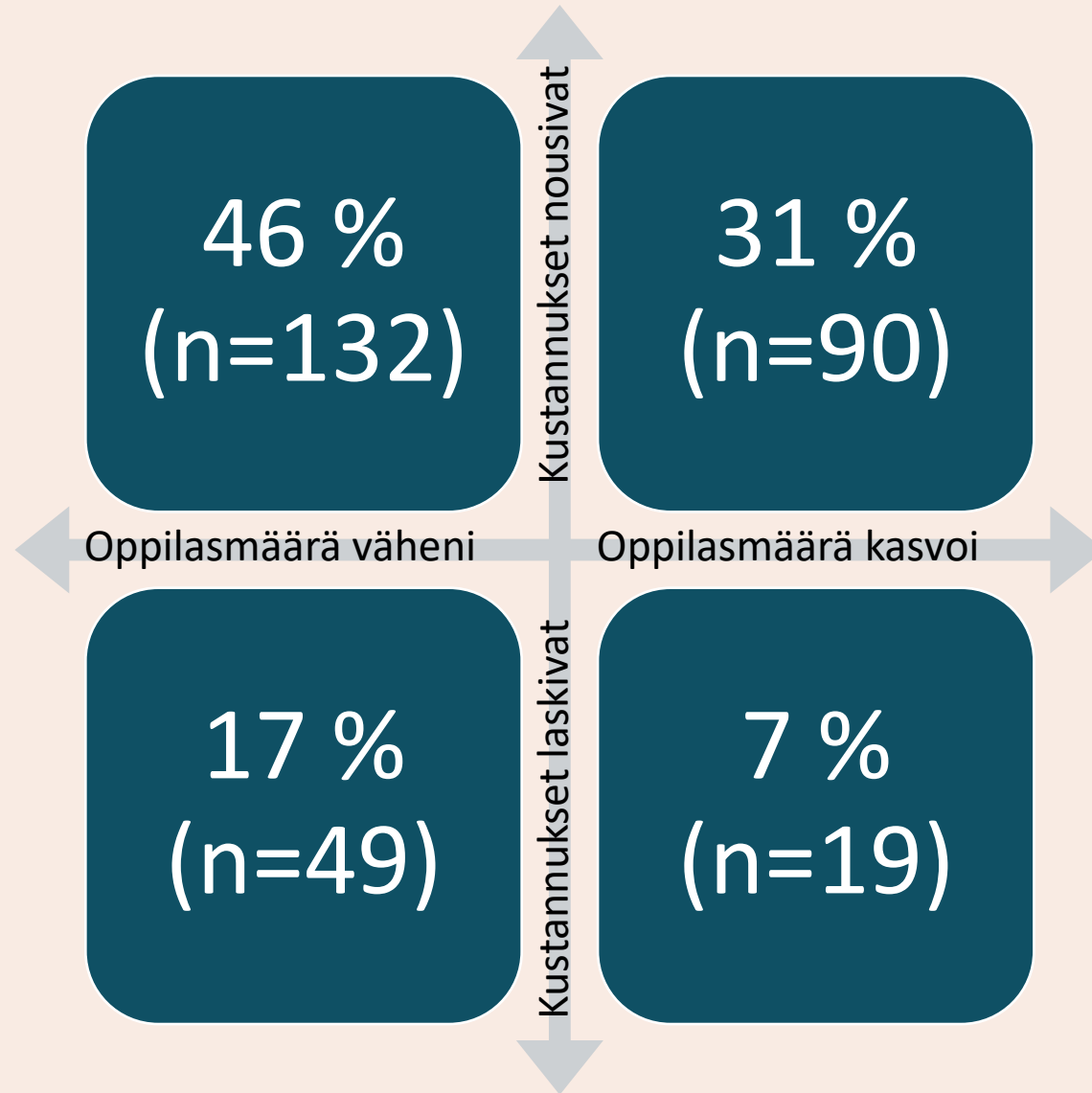
Perusopetuksen oppilasmäärän ja kustannusten vuosimuutokset

- Kustannukset (€) nousivat tai olivat ennallaan n. 77 prosentilla kunnista.
- Kokonaiskustannukset (€) nousivat yhteensä 3,9 % ja kuntakohtaiset muutosten mediaani oli 4,2 %
- Vertailun kokonaisoppilasmäärä säilyi ennallaan vuodesta 2021 (muutos 0,1 %)
- Oppilasmäärän vuosimuutosten mediaani oli -0,7 (%).
- 21 suurimman kaupungin yhteen laskettu oppilasmäärä kasvoi hieman (0,7 %) ja muilla kuntakokoryhmillä se oli ennallaan tai laski hieman.

Oppilasmäärä ja kustannukset - muutosnelikenttä

- Oppilasmäärä oli ennallaan tai kasvoi 38 prosentilla kunnista.
- Noin 46 prosentilla kunnista kustannukset nousivat vähentyneestä oppilasmäärästä huolimatta.
- 17 prosentilla kunnista kustannukset sekä oppilasmäärä laskivat.
- Huom. Näissä vertailuluvuissa kustannukset ovat nimellisinä, eli osa kasvusta selittyy yleisellä kustannustason ja hintojen kasvulla.

Perusopetus, €/oppilas toiminnoittain

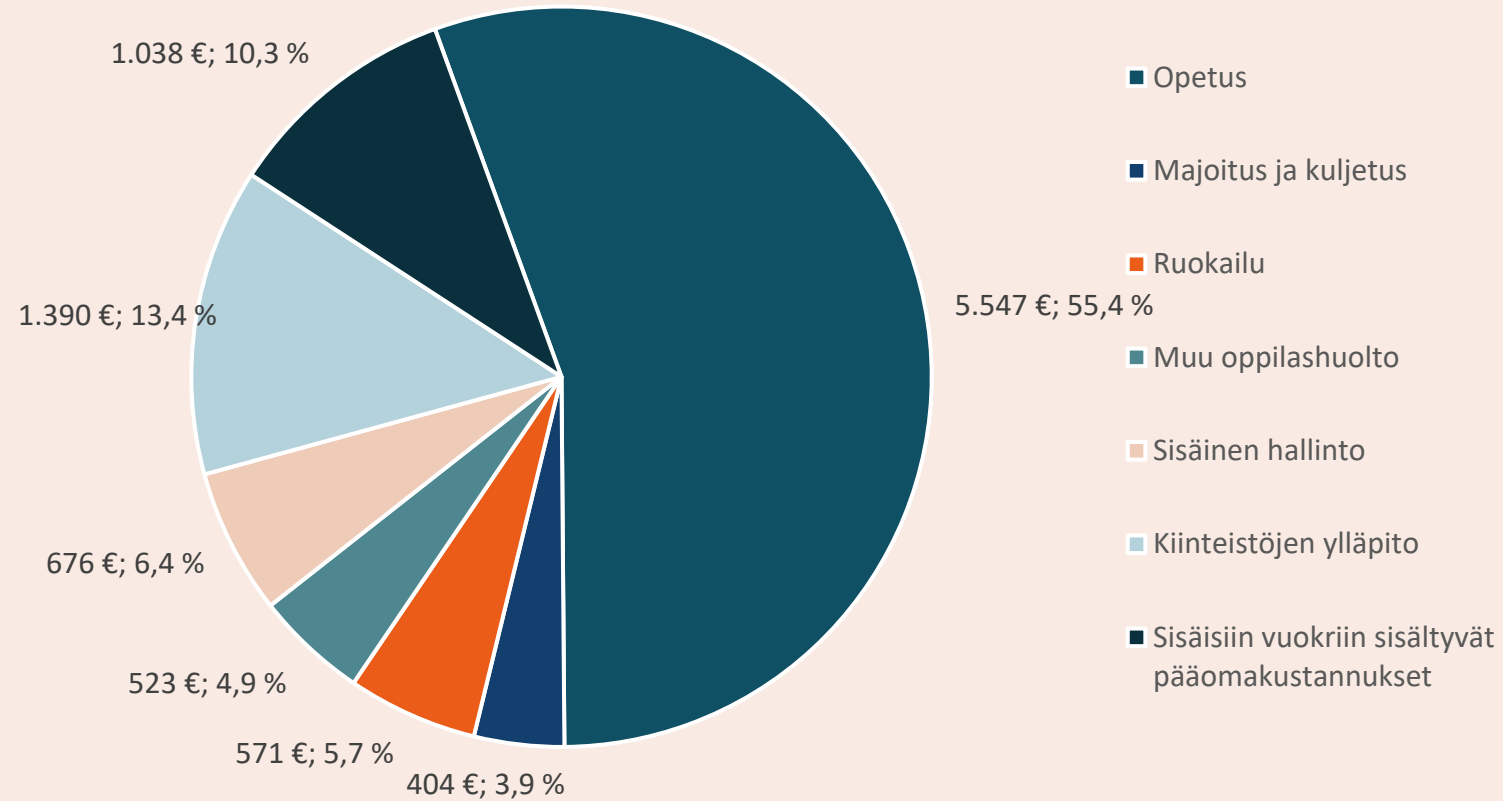
- Toiminnoittain tilastoiduista kustannuksista *Opetus* –toimintoluokan vuosimuutos (2,4 %) oli pienin, mutta se nosti yksikkökustannusta toiminnoista eniten. Vaikutus kokonaiskustannuksien yksikkökustannukseen oli +1,3 %-yks.
- Muiden toimintojen osalta vaikutukset yksikkökustannukseen olivat 0,2 ja 0,8 välillä.
- Toiminnoittaiset kustannukset nousivat kaikilla luokilla.
- Kiinteistömenojen yhteenlaskettu (*Kiinteistöjen ylläpito ja Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset*) vuosimuutos oli 4,9 % ja se nosti yksikkökustannuksia 1,2 prosenttiyksiköllä vuodesta 2021.
- Toiminnoittaisista luokista *Muun oppilashuollon* ja *Sisäisen hallinnon* vuosimuutokset olivat suurimmat.
- Oppilasruokailuun kului 2,8 % edellistä vuotta enemmän oppilasta kohden
- Oppilasta kohden lasketut kuljetuskustannukset kasvoivat 5,0 % vuodesta 2021 vuoteen 2022

Perusopetus, €/oppilas				
Toiminto	2021	2022	Vuosimuutos (%)	Vaikutus yksikköhintaan %-yks.
Opetus	5.416 €	5.547 €	2,4 %	1,3 %
Majoitus ja kuljetus	384 €	404 €	5,0 %	0,2 %
Ruokailu	556 €	571 €	2,8 %	0,2 %
Muu oppilashuolto	479 €	523 €	9,2 %	0,4 %
Sisäinen hallinto	621 €	676 €	8,8 %	0,6 %
Kiinteistöjen ylläpito	1.313 €	1.390 €	5,9 %	0,8 %
Sisäisiin vuokriin sisältyvät pä	1.002 €	1.038 €	3,5 %	0,4 %
Yhteensä	9.772 €	10.148 €	3,8 %	3,8 %

Perusopetuksen kustannukset toiminnoittain, €/oppilas ja osuus (%)

- Opetukseen ja siihen välittömästi liittyvän toiminnan, palkkojen, opetusmateriaalien, palveluostojen ym. Oppilaskohtainen kustannus oli vuonna 2022 noin 5 547 euroa, kun se vuonna 2021 oli 5 416 euroa.
- *Opetuksen* osuus on noin 55 % kokonaiskustannuksista perusopetuksessa.
- Kiinteistökustannuksien (*ylläpito ja sisäisiin vuokriin sis. pääomakustannukset*) osuus kokonaiskustannuksista oli noin neljännes (23,7 %).
- Kuljetuskustannukset olivat noin 3,9 % kokonaiskustannuksista
- *Ruokailun* osuus kustannusrakenteesta oli 5,7 %

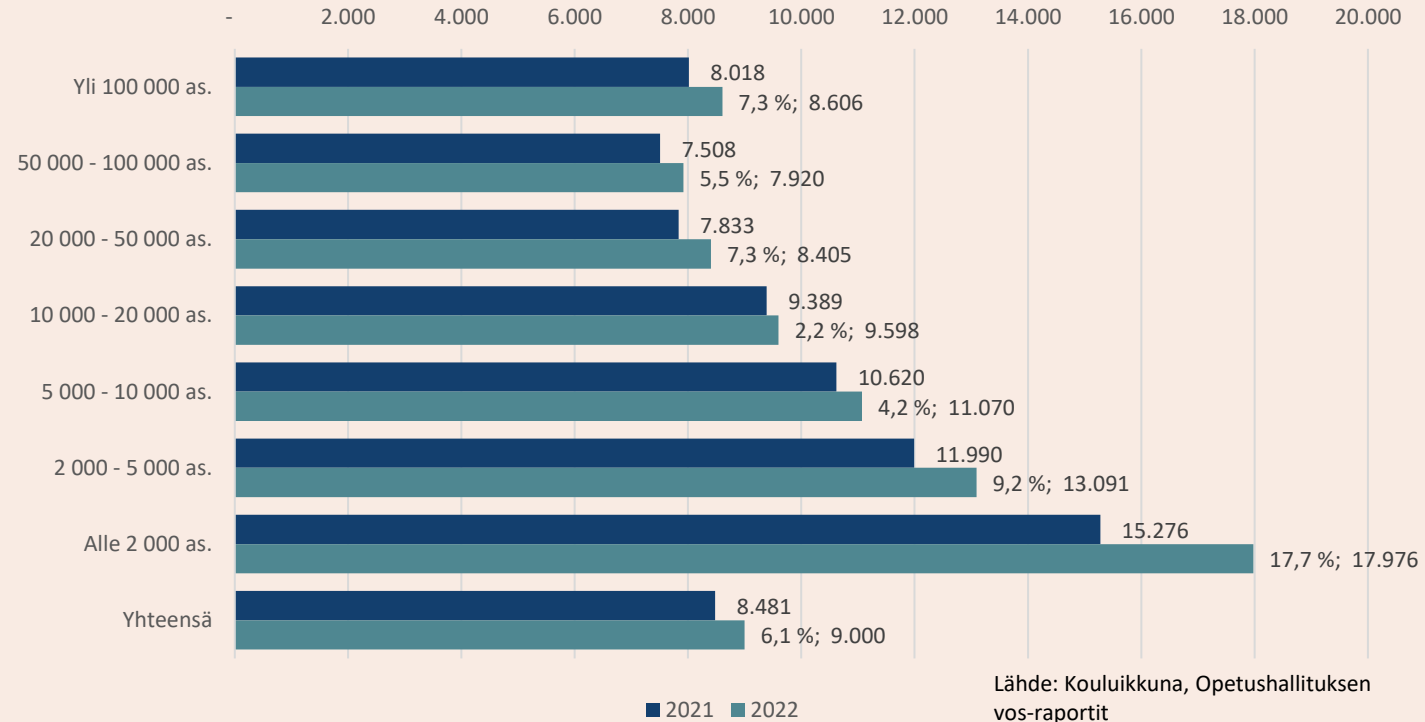
Perusopetuksen kustannukset toiminnoittain 2022, €/oppilas ja osuus (%)

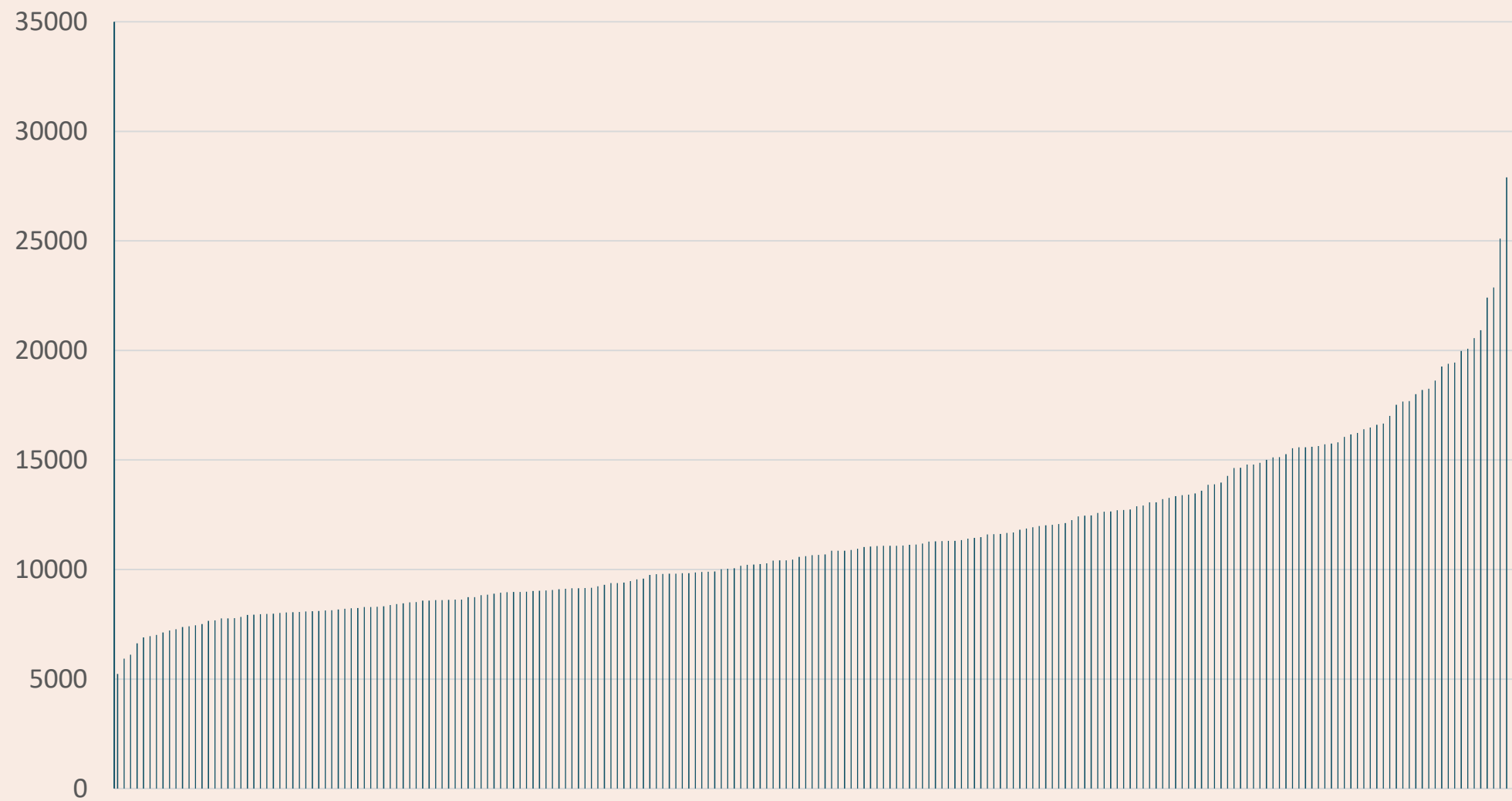
Lukiokoulutuksen käyttökustannukset €/opiskelija 2021-2022

- Kuntien järjestämän (n=217) lukiokoulutuksen käyttökustannukset olivat vuonna 2022 opiskelijaa kohden yhteensä 9 000 euroa ja kasvoivat 6,1 % vuodesta 2021.
- Tilastokeskuksen julkaisema julkisten menojen hintaindeksi kuntien opetus- ja kulttuuri toimessa nousi 3,4 % vuodesta 2021 vuoteen 2022
- Lukiokoulutuksen €/opiskelija vuosimuutosten mediaani oli 6,3 %.
- Kustannukset kasvoivat kaikilla vertailun kuntakokoluokilla. Yli 50 000 asukkaan kaupungeilla (n=19) muutos oli 8,9 %.
- Kuntien lukiokoulutuksen euromääräiset kokonaiskustannukset vertailussa olivat vuonna 2022 n. 783 miljoonaa, joista n. puolet sijoittui (n. 54 %) yli 50 000 asukkaan kaupunkeihin.

Lukiokoulutuksen käyttökustannukset €/opiskelija 2021-2022

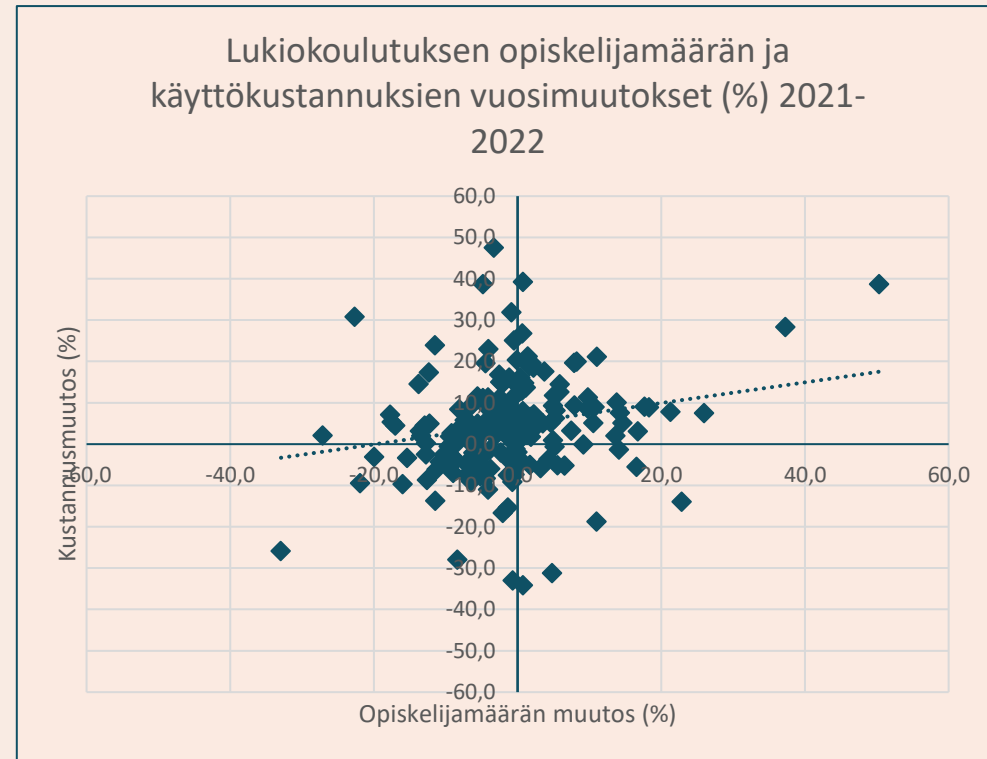

Lukiokoulutus €/opiskelija 2022

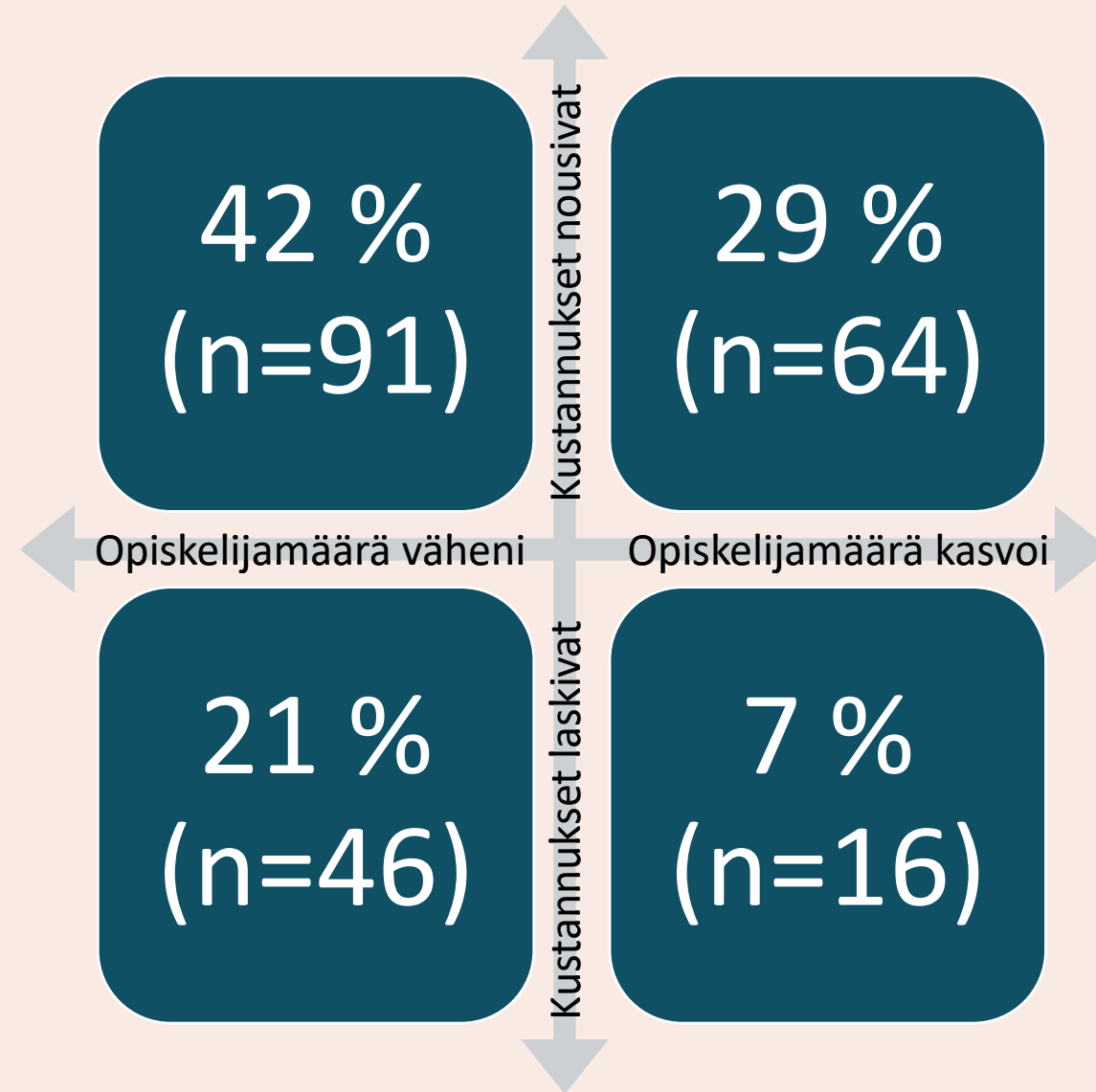
Lukiokoulutuksen opiskelijamäärän ja kustannusten vuosimuutokset

- Lukiokoulutuksen kustannukset (€) nousivat tai olivat ennallaan n. 71 prosentilla lukio-kunnista.
- Kokonaiskustannukset (€) nousivat keskimäärin 6,8 % ja muutosten mediaani oli 4,1 %
- Vertailtava opiskelijamäärä kasvoi koko maan tasolla 0,6 %, mutta vuosimuutosten mediaani oli -0,7 (%).
- 21 suurimman kaupungin yhteen laskettu oppilasmäärä kasvoi hieman (0,7 %) ja muilla kuntakokoryhmillä se oli ennallaan tai laski hieman.
- Yli 100 000 asukkaan kaupunkien lukiokoulutuksen yhteenlaskettu opiskelijamäärä kasvoi 3,0 %. Muiden kuntakokoryhmien opiskelijamäärä oli edellistä vuotta pienempi.

Opiskelijamäärä ja kustannukset - muutosnelikenttä

- Opiskelijamäärä oli ennallaan tai kasvoi 37 prosentilla kunnista.
- Noin 46 prosentilla kunnista kustannukset nousivat, kun samalla opiskelijamäärä väheni.
- 21 prosentilla kunnista opiskelijamäärä sekä kustannukset laskivat.
- Huom. Näissä vertailuluvuissa kustannukset ovat ns. nimellisinä, eli osa kasvusta selittyy yleisellä kustannustason ja hintojen kasvulla.

Lukiokoulutus €/opiskelija toiminnoittain

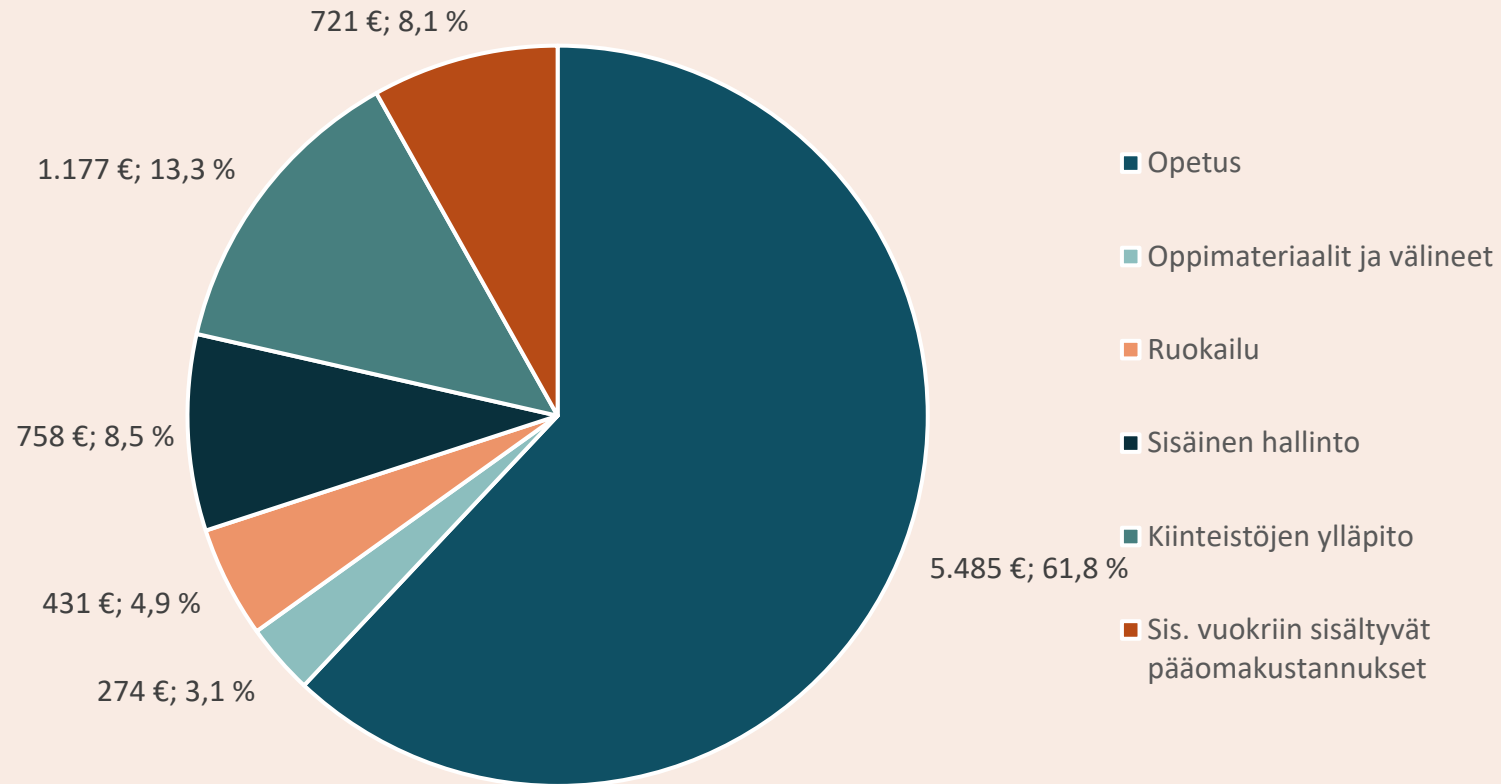
- Toiminnoittaisista kustannuksista *Opetus* –toimintoluokalle tilastoitavat kustannukset kasvoivat 0,8 % ja opiskelijakohtaisesti laskettu kustannus oli ennallaan
- Uuden oppivelvollisuuslain myötä uutena luokkana tilastoitiin vuoden 2022 *Oppimateriaalit ja välineet* –kustannustiedot. *Oppimateriaalit ja välineet* nostivat kokonaisyksikkökustannusta 3,3 prosenttiyksiköllä
- muiden toimintojen osalta vaikutukset yksikkökustannukseen olivat 0,0 ja 0,8 välillä.
- Toiminnoittaiset kustannukset nousivat lähes kaikissa luokissa.
- Kiinteistömenojen yhteen laskettu (*Kiinteistöjen ylläpito ja Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset*) vuosimuutos oli 6,9 % ja se nosti yksikkökustannusta 1,5 prosenttiyksiköllä vuodesta 2021.
- *Ruokailun* opiskelijakohtaisen kustannuksen vuosimuutos oli 13,6 % ja *Sisäisiin vuokriin sisältyvillä pääomakustannuksilla* laskettu vuosimuutos 8,3 %. Nämä olivat suurimmat muutokset keskeisimmistä toimintoluokista.

Lukiokoulutus, €/opiskelija				
Toiminto	2021	2022	Vuosimuutos (%)	Yksikköhintavaikutus (%-yks.)
Opetus	5.478 €	5.485 €	0,1 %	0,1 %
Oppimateriaalit ja välineet	- €	274 €	100,0 %	3,3 %
Majoitus	5 €	6 €	11,0 %	0,0 %
Kuljetus	- €	15 €	100,0 %	0,2 %
Ruokailu	379 €	431 €	13,6 %	0,6 %
Muu opiskelijahuolto	13 €	12 €	-7,5 %	0,0 %
Sisäinen hallinto	718 €	758 €	5,5 %	0,5 %
Kiinteistöjen ylläpito	1.109 €	1.177 €	6,1 %	0,8 %
Sis. vuokriin sisältyvät pääomakustannukset	665 €	721 €	8,3 %	0,7 %
Yhteensä	8.370 €	8.878 €	6,1 %	6,1 %

Lukiokoulutuksen kustannukset toiminnoittain, €/opiskelija ja osuus (%)

- Opetukseen ja siihen välittömästi liittyvän toiminnan, palkkojen, opetusmateriaalien, palveluostojen ym. Opiskelijakohtainen kustannus oli vuonna 2022 noin 5 485 euroa, kun se vuonna 2021 oli 5 478 euroa.
- *Opetuksen* osuus vuonna 2022 oli noin 62 % kokonaiskustannuksista.
- Opiskelijoille kustannettavia *oppimateriaalien ja välineiden* kustannukset olivat 274 €/opiskelija ja niiden osuus kokonaiskustannuksista 3,1 %.
- Kiinteistökustannuksien (*ylläpito ja sisäisiin vuokriin sis. pääomakustannukset*) osuus kokonaiskustannuksista oli noin viidennes (21,4 %).
- *Ruokailuun* osuus kustannusrakenteesta oli 4,9 % ja *hallinnon* 8,5 %

Lukiokoulutuksen kustannukset toiminnoittain 2022, €/oppilas ja osuus (%)

Määritelmät ja lähteet

- Perusopetus
 - Kustannustiedot Kuntien ja kuntayhtymien talousraportointi (Valtiokonttori), TOTT-taulukko
 - Käyttökustannukset = Kunnan oman perusopetuksen toiminta- ja vyörytyserämenot sekä poistot ja arvonalentumiset
 - Valtionosuuspohjaan kuuluvat menot ja sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset sekä poistot
 - Käyttökustannukset €/oppilas oppilasmäärä tilastovuoden ja sitä edeltävän vuoden laskentapäivien 20.9. keskiarvo.
 - Toiminoittaiset menot ja oppilasmäärä ei sisällä vammaisopetusta
- Lukiokoulutus
 - Kustannustiedot Kuntien ja kuntayhtymien talousraportointi (Valtiokonttori), TOTT-taulukko.
 - Käyttökustannukset = Kunnan oman lukiokoulutuksen toiminta- ja vyörytyserämenot sekä poistot ja arvonalentumiset
 - Valtionosuuspohjaan kuuluvat menot ja sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset sekä poistot
 - Huom. Toiminnoittaiset kustannukset ovat käyttömenoja. Esim. *Oppimateriaalit ja välineet* toiminnolle luetaan ne kustannukset, jotka on kirjattu käyttötalouden menoksi (ei investoinniksi)
 - Käyttökustannukset €/opiskelija opiskelijamäärä tilastovuoden 20.1. ja 20.9. painotettu (7:5) keskiarvo

Lähteet

- Tiedot poimittu Kouluikkunaan Opetushallituksen *Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus järjestelmän raportit – julkaisujärjestelmästä*.
- Opetushallituksen kustannustiedot perustuvat kuntien ja kuntayhtymien Valtiokonttorille raportoimiin (Kuntien ja kuntayhtymien automaattinen talousraportointi) taloustietoihin.
- Opetushallituksen Oppilas- ja opiskelijamäärät perustuvat KOSKI-tietovarantoon.